

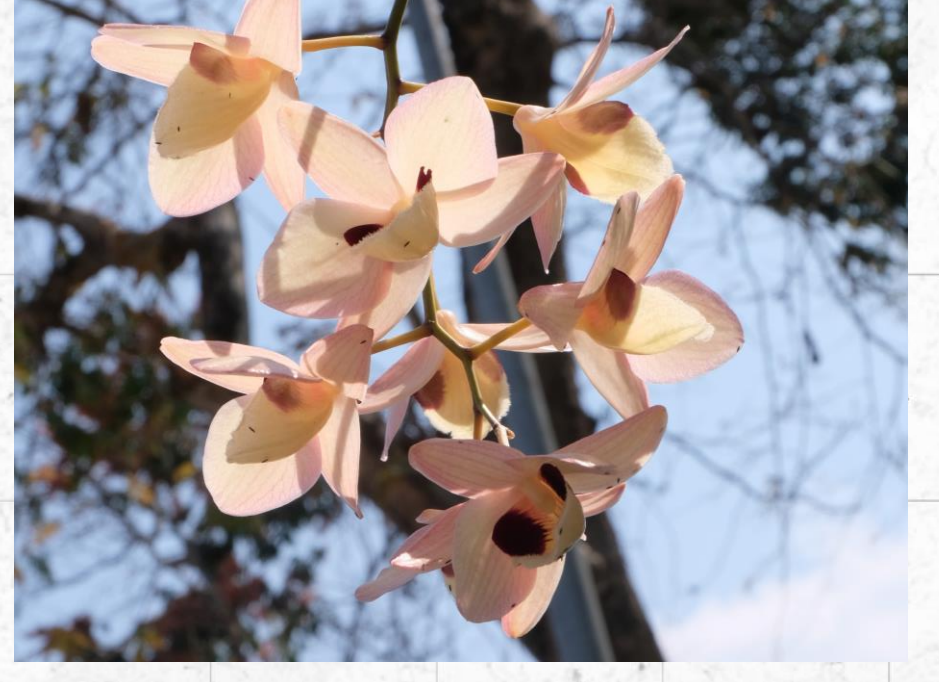
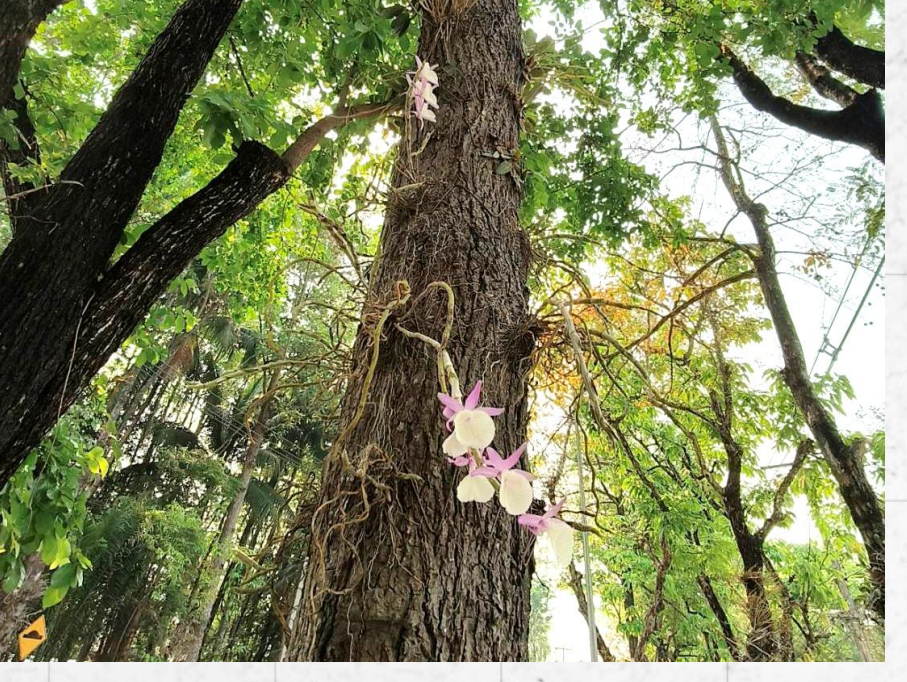
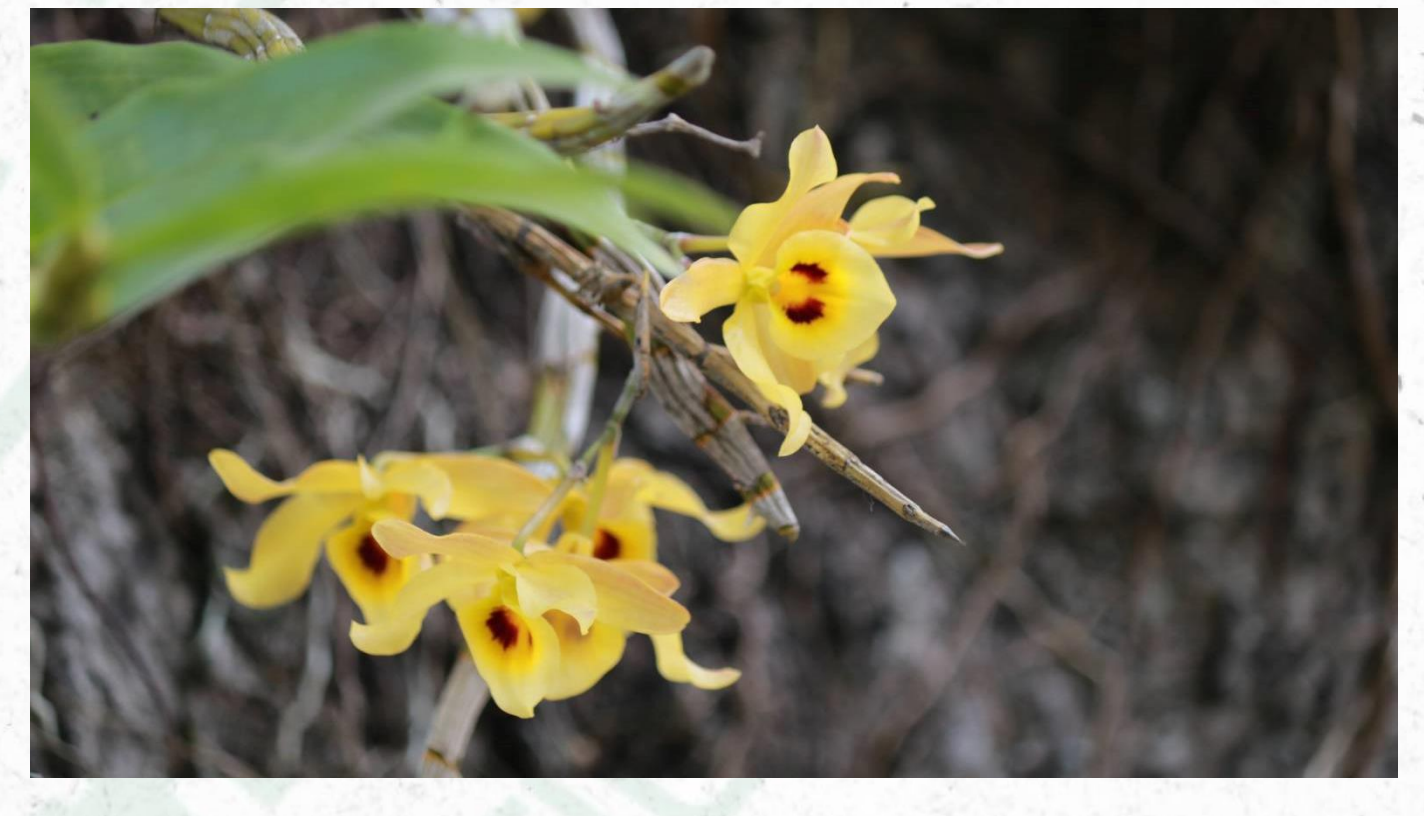
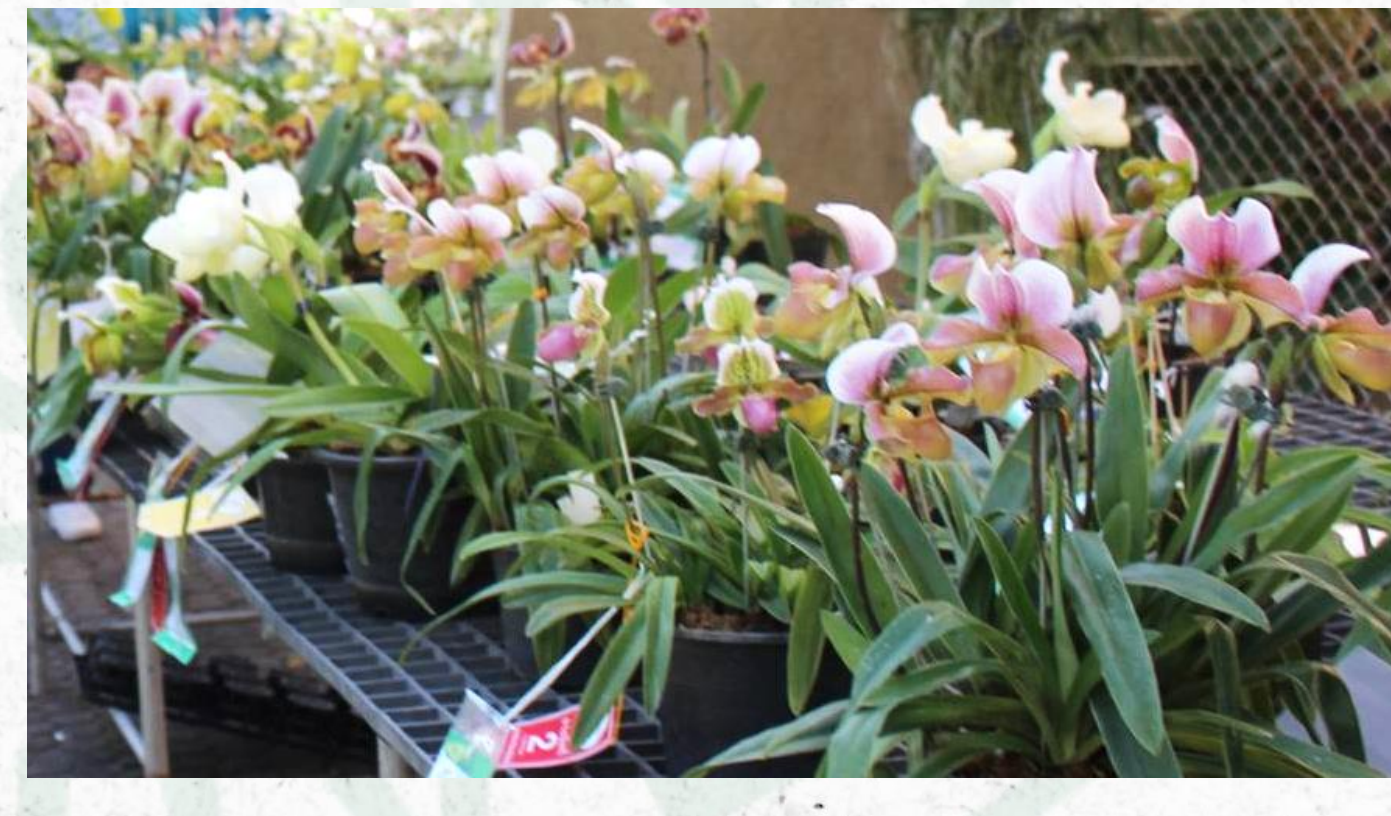

ทิศทางกล้วยไม้แม่โจ้

Direction of Maejo Orchid Project

ผู้ช่วยศาสตราจารย์พาวิน มะโนชัย
อดีตรองอธิการบดีมหาวิทยาลัยแม่โจ้

คณะผลิตกรรมการเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้ เปิดสอนทางด้านเกษตรมาเป็นระยะเวลา ยาวนาน โดยเปิดสอนเกี่ยวกับการผลิตพืชผัก พรรณไม้หลากหลายชนิด หนึ่งในนั้นก็คือกล้วยไม้ ซึ่งเป็นพรรณไม้ชนิดหนึ่งที่มีความโดดเด่น สวยงาม สะอาดตา จึงเป็นพืชที่ผู้คนให้ความสนใจและชื่นชอบ เป็นจำนวนมาก ทั้งผู้ที่ประกอบอาชีพทางการเกษตรและไม่ได้ประกอบอาชีพทางการเกษตร เนื่องจากมหาวิทยาลัยแม่โจ้ เป็นมหาวิทยาลัยที่มีพื้นฐานทางด้านเกษตรอยู่แล้ว จึงเล็งเห็น ความสำคัญของกล้วยไม้ โดยได้จัดงานกล้วยไม้แปซิฟิก ครั้งที่ 4 (APOC 4) ขึ้น ระหว่างวันที่ 20 - 26 มกราคม พ.ศ. 2535 ซึ่งในตอนนั้นผมเพิ่งเริ่มเข้ามาทำงานที่มหาวิทยาลัยแม่โจ้ และได้มีโอกาส ให้มีส่วนร่วมในการเตรียมงานสวนของไม้ประดับ โดยแบ่งงานให้แต่ละสาขามีหน้าที่ในการรับผิดชอบ แต่ละส่วนงาน ผมได้รับมอบหมายให้ช่วยงานในส่วนจัดสวนกล้วยไม้ ซึ่งในตอนนั้นผมยังไม่มีความรู้ ในเรื่องการจัดสวนกล้วยไม้ แต่ด้วยความที่กล้วยไม้มีความสวยงามที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว จึงทำให้ผมและนักศึกษาช่วยกันจัดสวนกล้วยไม้ออกมาได้อย่างสวยงาม เมื่อถึงวันเปิดงานมีผู้คน ให้ความสนใจเข้ามาดูภาพและชื่นชมความงดงามอย่างล้นหลาม ในงานกล้วยไม้เอเชียแปซิฟิก ครั้งที่ 4 สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จเป็นองค์ประธานทรงเปิดงาน พระองค์ได้ทอดพระเนตร งานจัดนิทรรศการและการประกวดกล้วยไม้ โดยมีพระราชดำริสกับอธิการบดีสถาบันเทคโนโลยี- การเกษตรแม่โจ้ (ขณะนั้น) ศาสตราจารย์ระพี สาคริก และ พล.ท.เป้ง มาลากุล ณ อยุธยา (ยศขณะนั้น) ว่า “ถึงกล้วยไม้ที่มีความสวยงามซึ่งนับวันจะสูญหายไป ขอให้มีการอนุรักษ์พันธุ์กล้วยไม้ไทยไว้” ต่อมา ทางมหาวิทยาลัยแม่โจ้ ได้ปฏิบัติตามพระราชดำริ เพื่อสนับสนุนงานด้านกล้วยไม้อย่างจริงจัง โดยของ บประมาณสร้างอาคารเพื่อเป็นศูนย์เรียนรู้ แหล่งรวบรวมองค์ความรู้ด้านกล้วยไม้ตั้งแต่ระดับต้นน้ำ กลางน้ำ รวมไปถึงปลายน้ำ เพื่อเพาะเลี้ยงกล้วยไม้ และมีโรงเรียนกล้วยไม้สำหรับผู้สนใจเพื่อศึกษา หาความรู้ ชื่นชมความงดงาม รวมถึงการจัดตั้ง “โครงการคืนชีวิตกล้วยไม้ไทยสู่ไพรพฤกษ์ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ” เพื่อเป็นการอนุรักษ์กล้วยไม้ไทยและนำกลับคืนสู่ป่า และถ่ายทอด เทคโนโลยีการขยายพันธุ์กล้วยไม้เพื่อรองรับความต้องการกล้วยไม้ ซึ่งทางมหาวิทยาลัยแม่โจ้ ได้มีการสนองงานมาจนถึงปัจจุบัน ในด้านการพัฒนาบุคลากรที่ทำงานด้านกล้วยไม้ ควรมีการพัฒนา บุคลากรทุกระดับ ตั้งแต่ตัวบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญด้านกล้วยไม้ นักศึกษา ตลอดจนประชาชน โดยให้มีการติดต่อประสานงาน และดำเนินงานร่วมกันอย่างเป็นระบบ เพื่อกำหนดทิศทางและเป้าหมาย ที่ชัดเจน รวมถึงมีการถ่ายทอดองค์ความรู้ และการอบรมระยะ-สั้นด้านกล้วยไม้ให้แก่นักศึกษา ชาวบ้าน และผู้ที่สนใจ ตลอดจนจัดงานการประกวดกล้วยไม้เพื่อเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนา และปรับปรุงกล้วยไม้ สายพันธุ์ใหม่ ๆ เพื่อให้ผู้สนใจได้ชื่นชม และเพาะเลี้ยงกล้วยไม้มากยิ่งขึ้น จุดเด่นของกล้วยไม้ ในมหาวิทยาลัยแม่โจ้ คือถนนสายกล้วยไม้ซึ่งเป็นถนนเส้นกลางที่ผ่านศูนย์กีฬามหาวิทยาลัยแม่โจ้ โดยในช่วงที่กล้วยไม้ดอกจะมีความสวยงาม ตระการตา และดึงดูดผู้คนให้มาชื่นชมเป็นจำนวนมาก ดังนั้นมหาวิทยาลัยแม่โจ้ควรเพิ่มจำนวนกล้วยไม้เพื่อความสวยงาม และเป็นการอนุรักษ์กล้วยไม้ สายพันธุ์ต่าง ๆ รวมทั้งปลูกฝังให้นักศึกษาเล็งเห็นความสำคัญ ความงดงาม และคุณค่าของกล้วยไม้ เพื่อปลูกจิตสำนึกให้รู้จักห่วงแหน และช่วยกันรักษากล้วยไม้ให้คงอยู่คู่แม่โจ้สืบไป

บทสรุป

วิธีการพัฒนาด้านกล้วยไม้

1. ด้านความเป็นวิชาการ มีการสร้างองค์ความรู้ใหม่ ๆ การพัฒนาสายพันธุ์ และการขยายพันธุ์ กล้วยไม้ได้อย่างครบวงจร
 2. ด้านบริการวิชาการ มีหลักสูตรอบรมระยะ-สั้นเพื่อสร้างนักกล้วยไม้ รวมถึงเพิ่มรายวิชา ในหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับกล้วยไม้สำหรับนักศึกษา และผู้ที่สนใจ ซึ่งกล้วยไม้เป็นพืชที่สามารถ สร้างอาชีพได้ ตลอดจนการจัดงานแสดงกล้วยไม้ต่าง ๆ เพื่อสร้างเครือข่าย และรวบรวมพันธุ์กล้วยไม้
- ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการพัฒนาด้านกล้วยไม้**
1. ความมุ่งมั่นตั้งใจของบุคลากรผู้ปฏิบัติงาน โดยมีการทำงานแบบบูรณาการร่วมกัน
 2. การสนับสนุนจากผู้บริหารในทุกระดับให้เล็งเห็นถึงความสำคัญในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับ หลักสูตร ระดับคณะ และระดับมหาวิทยาลัย
 3. จัดกิจกรรมเกี่ยวกับกล้วยไม้ในทุกมิติ เช่น กล้วยไม้สำหรับอาหาร กล้วยไม้สำหรับสมุนไพร กล้วยไม้สำหรับการประกวด เพื่อให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องในการขับเคลื่อนได้เล็งเห็นความสำคัญ
 4. การประชาสัมพันธ์เรื่องกล้วยไม้แบบจริงจังและต่อเนื่อง
 5. การสร้างเครือข่ายที่เกี่ยวข้องกับกล้วยไม้ เช่น ศิษย์เก่า โครงการคืนชีวิตกล้วยไม้ไทย
 6. การกำหนดนโยบายและทิศทางของมหาวิทยาลัย และคณะให้ชัดเจน

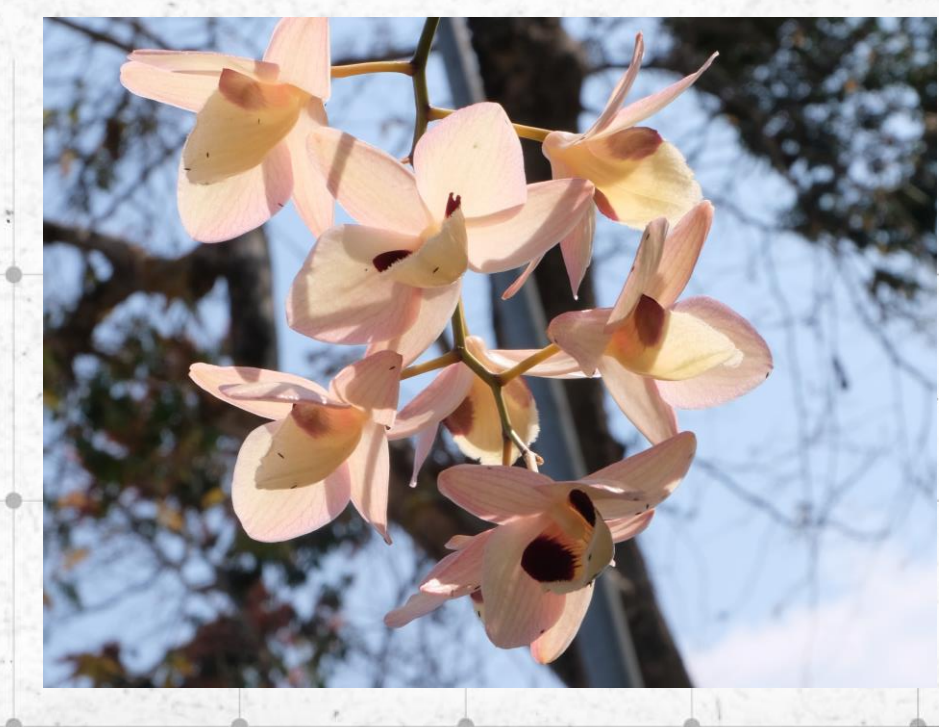
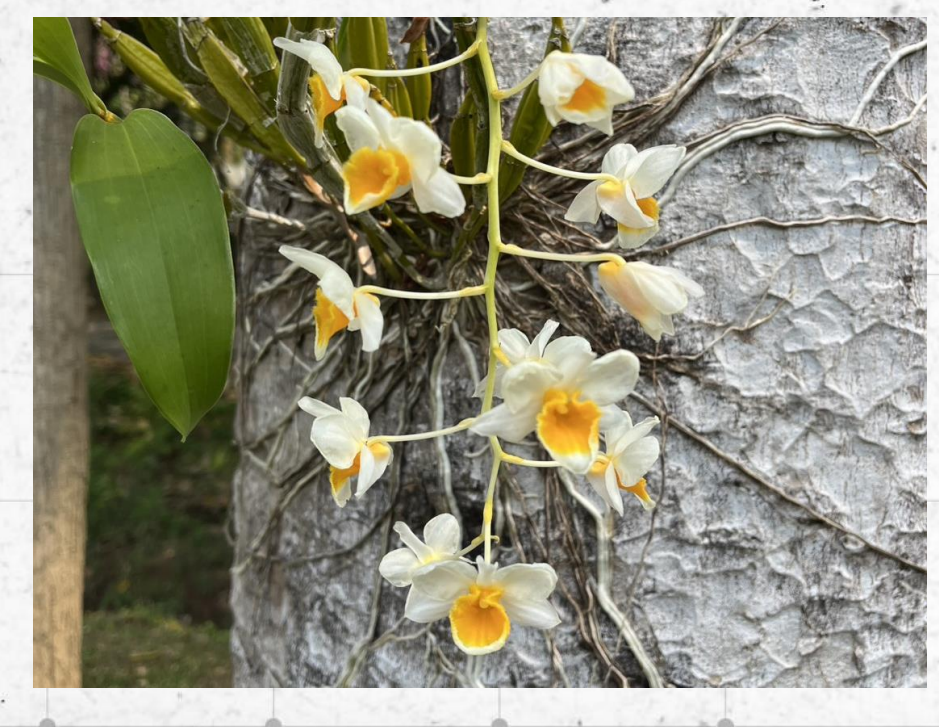
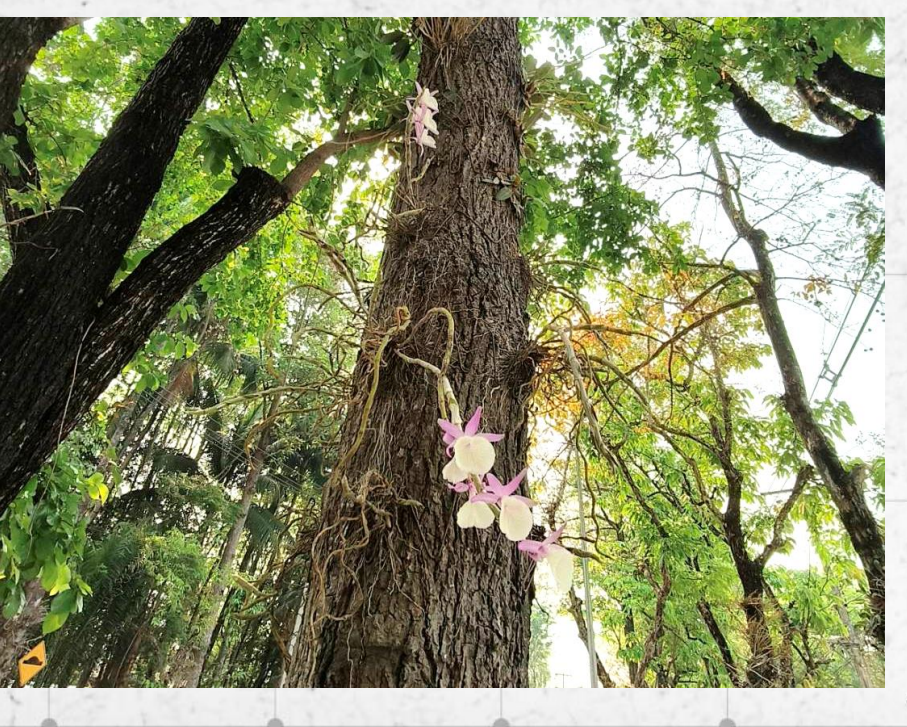
Direction of Maejo Orchid Project

Asst. Prof. Pawin Manochai
Former Vice President of Maejo University

The Faculty of Agricultural products, Maejo University has been offering agricultural programs for a long time, covering the production of various types of vegetables and plants. One of them is the orchid, a type of plant that is distinctive, beautiful and eye-catching. This makes it a plant that many people are interested in and admire among agriculturists and those who are not. Since Maejo University is the agricultural oriented university so it puts the importance on orchids. The university once organized the 4th Pacific Orchid Show (APOC4) from January 20-26,1992, at that time I had just started working at Maejo University. Fortunately, I had an opportunity to take part in the preparation of the section concerning ornamental plants. The work is divided among different academic disciplines, each responsible for specific areas of the work.

I was assigned to help with the orchid gardening section, even though at that time I has no knowledge about orchid gardening. Since orchids have unique beauty, I and my students worked together to create a beautiful orchid garden. On opening day, many people showed interest in the orchid garden, taking photos and admiring its beauty. Interestingly, Queen Sirikit presided over the opening ceremony of this event. Her Majesty viewed the orchid exhibition and contest and talked to the president of Maejo University (Professor Rapee Sagarik and Lieutenant General Pang Malakul Na Ayutthaya that "Orchids are beautiful but one day it will disappear. I was to see Thai orchids to be preserved. "Later on, Maejo University had followed the royal initiative to actively support work related to orchids. Budget had been allocated for the construction of a learning center and a repository of knowledge about orchids, covering the entire cultivation process from upstream to downstream. Also, there was the establishment of "The Royal project to restore Thai orchids to the wide". This aimed to conceive Thai orchids and bring it back to the forest as well as to transfer technology on orchid propagation to cope with the demand for orchid seedling. It can be said that Maejo University has continuously responded to this task up to the present day.

Regarding to the development of concerned personal, there should be provided at all level, from experts in orchids to students and those interested in orchids. This should involve continuous communication and collaboration to define clear directions and goals. This includes organizing orchid competitions to develop and improve new orchid varieties, allowing more people to enjoy and cultivate orchids. Interestingly, a highlight of orchids at Maejo University is the "Orchid Road" that runs past the university's sports center. This road is especially beautiful when the orchids are in bloom, attracting many people to admire them. Therefore, the university should add more orchids for the decoration and conservation of various orchid varieties. Besides, it instills in students an appreciation fir the beauty and value of orchids. This helps awaken their consciousness to cherish and helps preserve orchids so that they may continue to thrive at Maejo University forever.

Conclusions

The methods for developing orchids are as follows:

1. From an academic perspective, new knowledge is being created for the comprehensive development of orchid varieties and propagation.
2. In terms of academic services, there are short-term training courses to cultivate orchid growers, as well as the addition of orchid-related courses to the curriculum for students and those interested. Actually, orchids can create careers, as well as organizing various orchid exhibitions to build networks and collect orchid varieties.

Factors effecting the success of orchid development:

1. The dedication and commitment of the staff result in integrated teamwork.
2. Support from administrators at all levels ensures that the importance of this issue is recognized at every level, from the curriculum level to the faculty level and the university level.
3. Organize activities related to orchids in all aspects such as orchids for food, orchids for medicinal use, orchids for competitions to highlight their importance to relevant personnel.
4. Promote orchids actively and continuously.
5. Create a network related to orchids, such as alumni and the Orchids Revival Project.
6. Clearly define the policies and directions of the university and faculties.

